

en l'àmbit mediàtic, tot i que fan una feina molt lluada i, sovint, terapèutica. Perquè l'art, i la cultura en general, en les seves diferents versions, amateurs o professionals, té efectes provats sobre la ment, les emocions i la fisiologia humana. I segur que, entre les persones que assisteixen als cursos d'aquesta entitat i d'altres de semblants, hi ha artistes potencials que no destacarien si no se'ls donés una oportunitat d'expressar-se. Enhorabona i endavant!

>> Membres del Cercle Artístic de Palamós.
(Foto: AJUNTAMENT DE PALAMÓS)

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Vint-i-cinc anys de la Capella de Santa Maria | La història de la coral Capella de Santa Maria es remunta, pel cap baix, a 1454, segons un document en el qual ja s'esmenta. Perdurà fins a l'any 1936, en què es va dissoldre a causa de la Guerra Civil.

Seixanta anys més tard, el 1996, el professor de música Salvador de Montellà, actualment director de l'Escolania de Montserrat, aprofità l'avinentsa de la instal·lació d'un orgue nou a l'església de Sant Domènec per recuperar el cor de l'antiga Capella de Santa Maria. En un primer moment, setze cantaires reprengueren la coral

acompanyant la litúrgia religiosa. En poc temps, la coral tenia més de trenta-cinc cantaires.

L'octubre passat es varen celebrar els vint-i-cinc anys de la represa d'aquesta iniciativa en un acte al Teatre Municipal del Casino Ceretà de Puigcerdà. Un concert en què totes les corals de la vall cerdana cantaren en l'homenatge a la Capella de Santa Maria. A l'acte va assistir el fundador i primer director de la nova etapa, Salvador de Montellà, i alguns excantaires. La coral gaudeix de molt bona salut des del 2010, moment en el qual Carme Baulenas n'agafà la direcció, amb una trentena de cantaires acompanyats del pianista Nicolas Licciardi.

Puigcerdà, 1958 | L'any 1958, el fuster i impressor Albert Antonell fou destinat a Puigcerdà per fer el servei militar. Procedent de Castellar del Vallès, on va néixer l'any 1936, Antonell arribà a Puigcerdà amb la seva càmera fotogràfica.

A principis del 2022, Antonell diposità a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya vuit-cents seixanta negatius realitzats durant la seva estada a la capital cerdana entre el gener de 1958 i el juliol de 1959. Aquestes imatges recullen escenes del dia a dia dels soldats a la caserna, però també maniobres militars a la muntanya, excursions, retrats d'alguns soldats, pràctiques d'esquí o fins i tot el temps d'esbarjo que tenien els soldats a la vila. A més, Antonell va ser un gran amant de l'excursionisme, i el fons disposa d'imatges d'alguns cims cerdans.

Aquesta donació va resultar en l'exposició «Fer el servei a Puigcerdà el 1958», que es va poder visitar entre els mesos d'agost i setembre a sala Sebastià Bosom de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya. Si us la vau perdre, el conjunt d'imatges digitalitzades es poden consultar al cercador d'Arxius en línia de la Generalitat de Catalunya.

>> Instantània de l'exposició «Fer el servei a Puigcerdà el 1958», a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

La comarca vol ser més sostenible

La mobilitat és una gran consumidora d'energia i sembla que també és la responsable del 25 % dels gasos amb efecte d'hivernacle. Però les grans deficiències del transport públic, que ni tan sols passa per diverses poblacions de la comarca i per les altres ciutadania a emprar el vehicle privat. Segons les estadístiques, l'ocupació dels vehicles privats és, de mitjana, d'una persona i mitja. Els responsables comarcals proposen tot d'alternatives, des d'utilitzar més la bicicleta fins a optimitzar recorreguts, compartir vehicle o planificar els desplaçaments per no haver-los de duplicar i crear un transport col·lectiu que reculli els treballadors a diferents punts fins als polígons on treballin. Ara també disposem de vehicles elèctrics, més eficients des del punt de vista energètic, i que tenen l'avantatge de reduir tant el soroll com les emissions. Però tothom és conscient de la complicació de fer-ho viable, i la voluntat de fer de la Garrotxa una comarca més sostenible, ara per ara, és un desig i prou.

>> El carril bici del carrer del Pintor Domenge d'Olot. (Foto: QUIM ROCA)

Un fons documental nou | Han dipositat a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa un fons documental nou, el de la família Guindulain, que hi aporta fotografies inèdites d'estiuejants, des del final del segle XIX fins que va esclatar la Guerra Civil. Es tracta de la

cròniques

burgèsia barcelonina que acostumava a venir a Olot durant el mes de juliol, i que s'hi quedava fins després de les festes del Tura, a mitjan setembre. Un col·lectiu que inclou personalitats com Denis de Vargas o Joan Gamper, entre molt d'altres, que van dur a Olot novetats d'aquell moment, com el tennis o el futbol. Ara disposem de fotografies ben desconegudes d'estiuejants de l'època a la ciutat, així com de la ciutat mateixa i de la cultura i els costums d'aleshores.

Convenis de l'Espai Cràter | S'ha habilitat la signatura de tres convenis entre l'Espai Cràter i tres agrupacions: el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, la Universitat Autònoma de Barcelona i el Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca (PEHOC). Es pretén fer-ne promoció turística dins el marc de la Carta Europea de Turisme Sostenible i, d'altra banda, desenvolupar projectes conjunts i estratègics de conservació, promoció, recerca i encreuament de dades. S'ha ampliat el marc de referència del conveni en temes d'educació, desenvolupament socioeconòmic, projectes tecnològics, promoció econòmica, urbanisme, polítiques socials o ciència.

Atacs vandàlics a l'Alta Garrotxa | Són habituals els desperfectes a molts d'espais naturals, sobretot durant la temporada d'estiu, en què sovint es massifiquen d'una manera incontrolada. Una part dels atacs no són intencionats, sinó més bé fruit del desconeixement i de la deixadesa, però n'hi ha d'altres que són ben provocats, com les pintades sobre els senyals d'accés, en afloraments rocosos, o en monuments romànics, que necessiten una intervenció complicada per treure'ls. Lamentable.

EL GIRONÈS

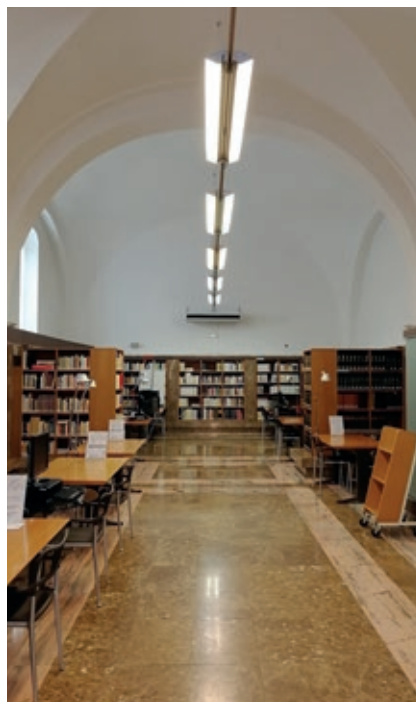
Text i foto > **DANI VIVERN**

La Girona de paper | La Llibreria Geli, que va tancar portes el maig passat, viurà un avatar nou en integrar-se al Grup 22. No disposarà de local propi, però una part dels treballadors de l'establiment centenari passaran a la

Llibreria 22. Els amants dels llibres trobarem a faltar l'ambient arcaïtzant de la Geli, immutable entre el constant obrir i tancar comerços del carrer de l'Argenteria. Per la seva banda, Les Voltes (un altre establiment transmissor d'una calma relaxant impertorbable) ha obert un local dedicat als textos didàctics. El llibre en paper té vida per a molt de temps, per més que diguin.

El periodista i activista Manel Mesquita ha cedit a l'Ajuntament el seu fons documental. Inclou molt de material gràfic i audiovisual, escrits, cartells i totes les entrades i imatges del periòdic digital *El Dimoni de Santa Eugènia de Ter*, del qual Mesquita va ser impulsor i director. Aquest digital ha recollit les veus del barri des del 2003 fins al 2018, d'una manera molt dinàmica i participativa.

I continuem amb llibres i papers. Joan Boadas, arxiver municipal de Girona des del 1990, ha rebut dos premis importantíssims a la seva tasca: l'ICA Fellow, atorgat pel Consell Internacional d'Arxius (ICA), i l'Emmett Leahy Award, el «Nobel de l'arxivística». Va recollir els dos guardons a la Conferència Internacional de l'esmentat Consell, a Roma. Boadas és el cap del Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions, i el director del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge. Tam-

>> Un dels espais de l'Arxiu Històric Municipal de Girona.

bé va ser, durant cinc anys, president de l'Associació d'Arxivers de Catalunya. Gràcies a la seva feina de dècades i a la seva empena, els arxius gironins són avui una font d'informació ingent a l'abast d'estudiosos i del públic en general. És, per tot això, una de les vint persones de tot el món que han rebut l'ICA Fellow. Enhorabona!

I encara més premis: el Bertrana del 2022 se l'ha endut una novel·la en què el fotògraf Valentí Fagnoli i la seva obra tenen un paper central, *El fabricant de records*, de Martí Gironell. En aquesta edició no va ser ell qui va presentar els Premis Literaris de Girona, sinó l'escriptor Màrius Serra, amb l'Auditori ple a vessar.

Tanquem el repàs dels guardons amb el reconeixement al xef Joan Roca, que va ser escollit tercer millor cuiner del món a la llista de The Best Chef.

Escacs polítics i càrrecs carregosos

| Assumpció Puig, fins fa poc candidata per Junts a l'alcaldia de Girona, ha decidit retirar-se. Sembla que un sector del partit no veia clar que aquesta exdegana del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya ostentés la vara d'alcaldesa. La nova candidata és Gemma Geis, especialista en dret administratiu i amb una bona imatge en l'àmbit universitari. I, parlant d'universitats, amb tot l'enrenou de Junts sortint del Govern de la Generalitat, els escacs polítics van propiciar que Quim Nadal, enyorat per molts gironins per la seva llarga gestió com a alcalde de la ciutat, hagi assumit la Conselleria de Recerca i Universitats. Sembla de bon auguri l'èxit de la Universitat de Girona en recerca científica: la creació d'un enzim productor de reaccions complexes en les cèl·lules ha merescut un treball a la revista *Science*, que no és poca cosa. Més difícil, això sí, que preveure l'hecatombe de carpes a l'Onyar per culpa de la sequera i perquè no baixa aigua de la séquia Monar, en perpetu estat de reparació des de fa dècades.

Haurà passat Sant Narcís i continuem sense bisbe. Quan escric això falten dotze dies per a la festivitat del patró de la ciutat, i el més calent és a l'aigüera. Que la nostra diòcesi no aixequi gaire entusiasmes entre els aspirants a la mitra és, diuen, perquè és especialment «complexa». Que cadascú faci la interpretació que li sembli millor de l'adjectiu.